

HOTĂRÂREA CURȚII
din 15 iulie 1982*

Comisia Comunităților Europene
împotriva
Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord

„Neîndeplinirea obligațiilor de către un stat: protecția sănătății animalelor”

Cauza 40/82

În cauza 40/82

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE, reprezentată de Richard Wainwright, în calitate de agent, asistat de Peter Oliver, membri ai Serviciului juridic, cu domiciliul ales în Luxemburg, la biroul lui Oreste Montalto, clădirea Jean Monnet, Kirchberg,

reclamantă,

susținută de

REPUBLICA FRANCEZĂ, reprezentată de Gilbert Guillaume, director al afacerilor juridice la Ministerul Relațiilor Externe, în calitate de agent, și de Alexandre Carnelutti, în calitate de agent supleant, cu domiciliul ales în Luxemburg, la Ambasada Franței,

intervenientă,

împotriva

REGATUL UNIT AL MARIII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD, reprezentat de Ian Percival, Q. C, Solicitor General, Peter Scott, Q. C., și Peter Langdon-Davies, barrister, precum și de doamna G. Dagtoglou, în calitate de agent, cu domiciliul ales în Luxemburg la sediul Ambasadei Regatului Unit,

pârât,

susținut de

IRLANDA, reprezentată de Louis J. Dockery, Chief State Solicitor, în calitate de agent, cu domiciliul ales în Luxemburg la sediul ambasadei Irlandei,

intervenientă,

având ca obiect constatarea faptului că, prin aplicarea unor restricții la importul de carne de pasăre, de ouă și de produse pe bază de ouă, Regatul Unit nu a respectat obligațiile care îi revin în temeiul articolului 30 din Tratatul CE,

CURTEA,

compusă din J. Mertens de Wilmars, președinte, G. Bosco, A. Touffait și O. Due, președinți de cameră, P. Pescatore, Mackenzie Stuart, A. O’Keeffe, T. Koopmans, U. Everling, A. Chloros și F. Grévisse, judecători,

avocat general: F. Capotorti
grefier: J. A. Pompe, grefier adjunct,

* Limba de procedură: engleza.

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin cererea depusă la grefa Curții la 4 februarie 1982, Comisia Comunităților Europene a introdus, în temeiul articolului 169 din Tratatul CEE, o acțiune în constatarea faptului că, prin interzicerea importurilor și prin adoptarea regimului de licențe de import, în circumstanțele descrise în cerere, Regatul Unit nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 30 din Tratatul CEE.

I – Obiectul litigiului

2 În ceea ce privește interdicția importurilor, cererea expune că, cu efect de la 1 septembrie 1981, Guvernul Regatului Unit a decretat interdicție totală a importurilor de carne de pasăre proaspătă, congelată sau refrigerată, de ouă (altele decât ouăle destinate incubăției) și de produse din ouă către Anglia, Țara Galilor și Scoția care provin din alte state membre cu excepția Danemarcei și Irlandei.

3 Conform cererii, aceste restricții au fost impuse pe baza „Importation of Animal Products and Poultry Products Order 1980” (SI 1980 nr. 14), astfel cum a fost modificat prin hotărârile din 1980 și din 1981 (SI 1980 nr. 1934 și SI 1981 nr. 1238), care interzice debarcarea în Marea Britanie a produselor avicole, inclusiv a ouălor și produselor din ouă, fără o licență generală sau specială eliberată de ministrul competent în temeiul hotărârii menționate.

4 Măsurile care implică noile restricții la importul de produse de pasăre cu efect din 1 septembrie 1981 au fost anunțate printr-un aviz publicat în „London Gazette” și în „Edinburgh Gazette” din data respectivă. Aceste măsuri (denumite în continuare „măsurile din 1981”) prevedeau că toate licențele generale pentru importul de produse avicole provenite din alte state membre au fost revocate și că noile licențe generale au fost emise pentru importul unor astfel produse provenite din Danemarca și Irlanda. Aceste noi licențe generale vizau ouăle (nedestinate incubăției), carcacele proaspete sau refrigerate, precum și părțile de carcace de găini, curcani, rațe, găște și bibilici, cu sau fără organe comestibile și organele comestibile ale unor astfel de carcace.

5 Comisia declară că Guvernul Regatului Unit a făcut cunoscut, în același timp, că nu avea intenția de a acorda licențe de import pentru produse avicole, inclusiv ouă (nedestinate incubăției), nici pentru produse din ouă, provenite din state membre altele decât Danemarca și Irlanda, dar că era dispus să acorde astfel de licențe pentru importul de produse din ouă care au suportat un tratament termic, provenite din orice stat membru.

6 Comisia afirmă, de asemenea, că, deși măsurile din 1981 se aplică numai importurilor către Anglia, Țara Galilor și Scoția, restricții similare au intrat în vigoare, înainte de aderarea Regatului Unit la Comunitate, în ceea ce privește importurile de produse avicole în Irlanda de Nord. În temeiul „Diseases of Animals (Importation of Poultry) Order (Northern Ireland) 1965” (SI 1965 NI nr. 175), astfel cum a fost modificat printr-o hotărâre din 1968 (SI 1968 NI nr. 106), importurile de carcace de pasăre și de ouă în Irlanda de Nord, cu excepția, în anumite condiții, a importurilor provenite din Irlanda, intră sub incidența unui regim de licențe de import. În practică, nici o licență de import ne se acordă pentru importuri care provin din state membre altele decât Irlanda și Danemarca.

7 Regatul Unit recunoaște că legislația sa în materie de sănătate a animalelor, în ceea ce privește produsele de pasăre, include un sistem de licențe de import, și că a adoptat măsurile din 1981 în modul descris de Comisie. Cu toate acestea, afirmă că măsurile în cauză nu pot fi considerate o interdicție totală la import.

8 Conform Regatului Unit, măsurile din 1981 făceau parte dintr-un anumit număr de dispoziții adoptate pentru a se controla mai eficient boala Newcastle în rândul șeptelului aviar. De fapt, Guvernul Regatului Unit a decis reintroducerea sacrificării obligatorii în cazul reapariției bolii în Marea Britanie, aliniindu-se astfel politicii aplicate anterior în Irlanda de Nord. În consecință, toate crescătoriile de păsări în care se poate constata prezența bolii Newcastle trebuiau distruse de la 1 septembrie 1981; începând cu aceeași dată, se punea capăt vaccinării împotriva bolii Newcastle. Punerea în practică a acestei politici trebuia să permită întregului șeptel aviar din Regatul Unit să se regăsească în cadrul celei mai înalte categorii de imunitate recunoscută internațional.

9 Guvernul Regatului Unit a fost, cu toate acestea, conștient de caracterul extrem de contagios al bolii Newcastle. Dispariția protecției care rezultă din vaccinare a avut drept efect vulnerabilitatea totală a șeptelului aviar britanic față de orice infecție provocată de importurile provenite din țări în care fie virusul nu a fost eliminat, fie vaccinurile puteau fi utilizate în mod liber. Această utilizare poate, de fapt, să ascundă prezența unui virus sălbatic la păsări. În consecință, era necesar să se aplice norme sanitare mai riguroase la importul în Marea Britanie de carne de pasăre proaspătă, inclusiv de carne refrigerată, ouă și produse din ouă, cu excepția produselor din ouă care au suportat un tratament termic, în care virusul nu poate rămâne activ.

10 Din acest motiv, Guvernul Regatului Unit a făcut cunoscut că, de la data intrării în vigoare a noii politici, importurile acestor produse nu pot fi acceptate decât în cazul în care provin din țări total lipsite de boala Newcastle, care interzic utilizarea de vaccinuri și care aplică măsuri de sacrificare obligatorie în caz de apariție a bolii.

11 Importurile provenite din oricare stat membru care întrunește aceste trei condiții rămân posibile după 1 septembrie 1981. Cu toate acestea, informațiile de care dispunea Guvernul Regatului Unit în acest moment au dat de gândit în sensul că Danemarca și Irlanda erau singurele state membre în măsură să îndeplinească aceste cerințe. Deoarece orice stat membru este liber să adopte un sistem similar celui aplicat de Regatul Unit, Irlanda și Danemarca, măsurile în cauză nu pot fi asimilate, conform avizului Regatului Unit, unei interdicții totale la import. De fapt, este de dorit ca și alte state membre să adopte aceleași criterii riguroase de sănătate a păsărilor precum cele din Regatul Unit, deoarece o astfel de politică, în cazul în care aceasta ar fi urmată în general, ar permite libera circulație a păsărilor și a produselor din pasăre în întreaga Comunitate.

II — Rezumatul argumentelor juridice

12 Comisia pretinde că restricțiile la importuri ale produselor avicole care provin din alte state membre, cu excepția Irlandei și Danemarcei, astfel cum sunt efectuate de Regatul Unit, constituie o încălcare a articolului 30 din tratat, care interzice restricțiile cantitative la importurile din alte state membre, precum și toate măsurile cu efect echivalent, și că acestea nu pot fi justificate în temeiul articolului 36 din tratat.

13 Comisia este de acord cu Regatul Unit că toate statele membre ar trebui să își stabilească drept obiectiv atingerea celor mai ridicate niveluri de sănătate a animalelor, dar aceasta adăugă faptul că măsurile destinate să reducă incidența bolilor animalelor trebuie să rămână în limitele stabilite prin tratat.

14 Plecând de la acest considerent, Comisia incriminează, în special, patru aspecte ale legislației și practicii din Regatul Unit. Aceasta estimează că:

a) regimul licențelor de import este mai restrictiv decât este necesar pentru protecția sănătății

animalelor;

b) interzicerea importurilor este mai mult decât ceea ce este necesar pentru a proteja sănătatea animalelor;

c) în ceea ce privește Anglia, Țara Galilor și Scoția, interzicerea importurilor constituie o discriminare arbitrară în sensul celei de a doua teze de la articolul 36;

d) în ceea ce privește Anglia, Țara Galilor și Scoția, interzicerea importurilor constituie o restricție mascată în comerțul dintre statele membre, în sensul celei de a doua teze de la articolul 36.

15 Regatul Unit susține că măsurile din 1981, departe de a constitui un mijloc de discriminare arbitrară sau o restricție mascată în comerțul dintre statele membre, acestea sunt pe deplin justificate în temeiul articolului 36, prin faptul că formează un element esențial al unei politici care tinde să elimine complet boala Newcastle la păsări. De fapt, o astfel de politică ar avea ca efect facilitarea, iar nu restrângerea comerțului cu statele membre care aplică aceleași criterii riguroase de sănătate animală ca Regatul Unit.

16 În privința regimului licențelor de import, Regatul Unit amintește că un astfel de regim a fost acceptat de Comunitate pentru febra aftoasă și pesta porcină. Acesta estimează nu există nici un motiv pentru o abordare diferită în privința bolii Newcastle, aceasta putând într-adevăr, în caz de epidemie, avea consecințe la fel de grave ca cele ocazionate de febra aftoasă sau pesta porcină.

17 Intervenienta Republica Franceză susține concluziile Comisiei în ceea ce privește măsurile din 1981. Aceasta estimează că măsurile în cauză nu pot fi considerate justificate în temeiul primei teze de la articolul 36, dar că, în mod clar, acestea constituie un mijloc de discriminare arbitrară și o restricționare mascată a importurilor de produse de pasăre care provin din alte state membre, în special din Franța.

18 Intervenienta Irlanda susține concluziile Regatului Unit referitoare la regimul licențelor de import. Aceasta este de părere că un astfel de regim nu este, în sine, contrar articolului 36, deoarece răspunsul la întrebarea dacă un regim de licențe de import este justificat de motive privind protecția sănătății animalelor depinde de riscurile speciale pe care importurile de produse animale le pot prezenta pentru sănătatea șeptelului viu.

19 Mai mult, Irlanda susține că, la momentul aderării sale și al Regatului Unit la Comunitate, Irlanda și Irlanda de Nord aplicau ambele o politică de nevaccinare și de sacrificare obligatorie. În consecință, produsele de pasăre au circulat liber între Irlanda și Irlanda de Nord, atunci când nici un import de astfel de produse, nici în Irlanda, nici în Irlanda de Nord, nu a fost admis din Marea Britanie, unde vaccinul se mai utiliza.

20 Din acest motiv, Irlanda declară că argumentele juridice invocate de Comisie în ceea ce privește sistemul aplicat în Irlanda de Nord sunt aceleași care sunt în discuție în cadrul acțiunii distincte formulate de Comisie împotriva Irlandei (cauza 74/82). Prin urmare, Irlanda cere Curții să nu se pronunțe asupra măsurilor aplicate în Irlanda de Nord înainte ca audierea din cauza 74/82 să aibă loc.

III — Elementele de fapt

21 Înainte de a examina argumentele juridice, Curtea consideră necesar să evoce un anumit număr de elemente de fapt care pot influența modul în care problemele în cauză trebuie apreciate.

22 Mai întâi, părțile sunt de acord asupra faptului că importurile de carne de pasăre și de produse de pasăre în Regatul Unit provenite din alte state membre au determinat apariția unei creșteri nete în anii anteriori introducerii măsurilor din 1981. Această creștere se referea, în mod special, la importurile de curcani abatorizați întregi; în 1980, importurile de curcani întregi proveniți din Franța au crescut în mod semnificativ față de cele efectuate în 1979.

23 De asemenea, este cert că, spre mijlocul anului 1981, Guvernul Regatului Unit și producătorii britanici au fost foarte îngrijorați de creșterea constantă a importurilor de curcani proveniți din Franța și că producătorii britanici de păsări și-au exprimat preocuparea cu privire la subvențiile de stat de care, în mod prezumtiv, ar fi beneficiat producătorii francezi. În aceste circumstanțe, Guvernul Regatului Unit a fost supus unei anumite presiuni, prin articole de presă și în alte moduri, pentru a împiedica importurile de produse de pasăre provenite din Franța.

24 În al doilea rând, Regatul Unit nu contestă că data aleasă pentru introducerea măsurilor din 1981 a fost de natură să împiedice importurile de „curcani de Crăciun” din Franța în Marea Britanie în sezonul 1981 și că aceste importuri au constituit o parte foarte importantă a importurilor totale de curcani în cursul anilor precedenți.

25 De asemenea, s-a stabilit că Franța a încercat să mențină desfacerea de produse de pasăre pe piața britanică prin introducerea, în septembrie 1981, a unei politici cu privire la boala Newcastle, politică care era în mare parte similară celei adoptate recent de Regatul Unit. Începând cu 16 septembrie 1981, Franța a interzis utilizarea de vaccinuri și a instituit o politică de sacrificare obligatorie în caz de apariție a bolii. Cu toate acestea, autoritățile britanice au refuzat să admită produse de pasăre din Franța pe teritoriul lor, invocând motivul că Franța nu a restricționat importurile de pasăre provenite din țări terțe, în special din Spania și anumite țări din Europa de Est, în care vaccinul era încă utilizat. Guvernul francez declară ca a fost în măsură, anterior, să ajungă la un aranjament cu Elveția într-un moment în care cazurile de boală Newcastle s-au constatat în Franța, dar nu și în Elveția; importurile franceze de pasăre către această țară au putut continua, deși controalele sanitare la frontieră au fost substanțial întărite.

26 Din informațiile puse la dispoziție de Comisie se pare că Danemarca, deși aplică deja din 1978 o politică de nevaccinare și sacrificare obligatorie, permite importurile de carne proaspătă de pasăre provenită din alte state membre, dar că aceasta impune controale sanitare relativ severe la frontieră în cazul în care importurile provin din state membre în care fie boala Newcastle a fost semnalată în cursul ultimelor douăsprezece luni, fie vaccinarea împotriva acestei boli are loc.

27 Conform statisticilor Oficiului Internațional de Epizootii, singurele state membre în care s-au semnalat unele apariții ale bolii Newcastle în 1981 sunt Italia și Grecia; în 1980, s-au constatat apariții ale bolii în Belgia, în Germania, în Italia și în Grecia. Ultima apariție semnalată a fost în 1978 pentru Marea Britanie, în 1976 pentru Franța și în 1973 pentru Irlanda de Nord. Comisia subliniază că aceste cifre indică o diminuare constantă a apariției bolii în întreaga Comunitate în cursul ultimilor cinci ani.

28 De asemenea, părțile sunt de acord asupra faptului că boala Newcastle este posibil să aibă consecințe economice grave, că este extrem de contagioasă și că se combate fie printr-o politică ce urmărește să o controleze și să îi reducă efectele printr-o vaccinare generalizată sau selectivă, fie printr-o politică ce urmărește să o elimine, caz în care vaccinarea este interzisă și orice apariție a bolii determină sacrificarea obligatorie a șeptelului contaminat.

29 Mai mult, părțile recunosc că vaccinarea poate disimula prezența bolii, păsările vaccinate

putând fi contaminate de viruși sălbatici transportați, de exemplu, de păsările dintr-o specie care nu este domestică, fără a demonstra simptomele bolii. Pentru Comisie și Franța, un astfel de risc este, cu toate acestea, pur ipotetic în cazul în care este vorba de țări în care șeptelul vaccinat și șeptelul nevaccinat coexistă și în care, în cursul ultimilor ani, nu s-a semnalat nici o apariție a bolii Newcastle.

30 În cele din urmă, părțile sunt de acord asupra faptului că, în august 1981, proporția șeptelului aviar care a fost vaccinat, conform regimului aplicabil în acel moment, se ridică la aproximativ 40%, atât în Marea Britanie, cât și în Franța. Guvernul francez adaugă faptul că politica sa întotdeauna a avut drept obiectiv să se ajungă la vaccinarea găinilor ouătoare și a păsărilor reproducătoare, astfel încât exporturile franceze de carcase de găini și de curcani au inclus, în mod normal, numai păsări nevaccinate.

IV — Măsurile din 1981

31 Oricare ar fi aprecierea mecanismului juridic utilizat de Regatul Unit pentru a introduce măsurile din 1981, acestea au avut drept efect împiedicarea oricărui import în Marea Britanie de produse de pasăre proaspete și refrigerate, din ouă (nedestinate incubăției) și de produse din ouă altele decât cele care au suportat un tratament termic, provenite din toate celelalte state membre cu excepția Irlandei și Danemarcei. În consecință, acestea trebuie considerate măsuri cu efect echivalent unor restricții cantitative, interzise de articolul 30 din tratat, până când nu se stabilește că sunt justificate din motive de protecție a sănătății animalelor, în conformitate cu articolul 36.

32 În această privință, Regatul Unit susține în acțiunea principală că măsurile din 1981 fac parte integrantă din noua sa politică de sănătate a animalelor cu privire la boala Newcastle și că o astfel de schimbare de politică sanitară nu se poate pune în discuție pe baza articolului 36. În cadrul repartizării competențelor între Comunitate și statele membre, sănătatea animalelor acordă competențe exclusive statelor membre atâta timp cât nu a intervenit o armonizare la nivel comunitar. Acest argument rămâne valabil chiar dacă introducerea noii politici a fost primită cu satisfacție de către producătorii britanici de păsări, preocupați de concurența franceză pe piața britanică.

33 Acest argument este întemeiat în sensul că este de competența fiecărui stat membru să stabilească și, după caz, să-și modifice politica privind sănătatea animalelor. În aceste condiții, statele membre sunt, în principiu, libere să adopte, în ceea ce privește riscurile pe care boala Newcastle le presupune în privința păsărilor, fie o politică de vaccinare, fie o politică de nevaccinare și de sacrificare obligatorie.

34 Cu toate acestea, argumentul Regatului Unit nu ia în considerare faptul că efectele unei politici sanitare asupra importurilor din alte state membre nu pot depăși limitele impuse de dreptul comunitar. Regatul Unit susține, iar Comisia admite că Directiva 71/118 a Consiliului din 15 februarie 1971 privind problemele de sănătate care afectează comerțul cu carne proaspătă de pasăre (JO L 55, p. 23) cuprinde, la articolul 11, numai dispoziții specifice în materie de restricții ale importurilor din motive de sănătate a animalelor și că aceste dispoziții nu se aplică în cazul în speță. Oricare ar fi interpretarea dată acestor dispoziții, Curtea consideră că alineatele (2) – (5) de la articolul 11 reprezintă numai începutul unui proces de armonizare în acest domeniu. În consecință, problema de rezolvat trebuie examinată, în esență, cu privire la articolul 36 din tratat, care prevede în mod expres că restricțiile la import se justifică prin motive de protecție a sănătății animalelor și care adaugă, în a doua teză, că astfel de restricții nu trebuie să constituie nici un mijloc de discriminare arbitrară, nici o restricție deghizată în comerțul dintre statele membre.

35 Pe baza faptelor prezentate mai sus, Curtea consideră necesar să se examineze, mai întâi,

susținerile Comisiei și ale Republicii franceze, conform cărora măsurile din 1981 reprezintă din punctul de vedere al efectelor acestora asupra importurilor provenite din alte state membre, cu excepția Irlandei și Danemarcei, o restricție mascată în calea comerțului intracomunitar în sensul articolului 36 a doua teză.

36 Astfel cum a observat deja Curtea în hotărârea din 14 decembrie 1979 din cauza 34/79 (Henn și Darby, Rec. p. 3795), a doua teză de la articolul 36 are scopul de a preveni ca restricțiile privind schimburile comerciale întemeiate pe motivele indicate în prima teză de la acest articol să nu fie deturnate de la scopul acestora și utilizate astfel încât să creeze discriminări în ceea ce privește mărfurile originare din alte state membre sau să protejeze în mod indirect anumite produse naționale.

37 Anumite fapte stabilite sugerează că obiectul real al măsurilor din 1981 era acela de a bloca, din motive comerciale și economice, importurile de produse de pasăre provenite din alte state membre, în special din Franța. Guvernul Regatului Unit a fost supus unor presiuni din partea producătorilor de păsări pentru a bloca aceste importuri. Acesta a pus în aplicare, în mod precipitat, noua sa politică, având drept rezultat excluderea curcanilor de Crăciun de proveniență franceză de pe piața britanică în sezonul 1981. Nu a informat nici Comisia, nici statele membre în cauză într-un termen adecvat, deoarece scrisoarea care informa Comisia în privința noilor măsuri, care au avut efect la 1 septembrie 1981, era datată din 27 august 1981. Acesta nu a considerat necesar să discute efectele noilor măsuri asupra importurilor cu instituțiile comunitare, cu Comitetul veterinar permanent sau cu statele membre în cauză.

38 Este necesar să se observe, în acest context, că, atunci când Regatul Unit a renunțat, în 1964, la politica de nevaccinare și de sacrificare obligatorie pe care o practicase până în acel moment în Marea Britanie, pentru a adopta o politică vizând controlul bolii Newcastle prin vaccinare, această schimbare de politică a fost îndelung pregătită printr-un raport foarte elaborat de un comitet de experți, prin diferite studii și discuții aprofundate între experții veterinari. Probele disponibile din cauza de față nu permit să se spună că s-a depus un efort comparabil înaintea deciziei luate de Guvernul Regatului Unit în 1981, de a reintroduce politica urmată de acesta înainte de 1964. Concluzia care se impune este că măsurile din 1981 nu făceau parte dintr-o politică sanitară care a fost cu grijă cântărită.

39 Această concluzie este susținută de modul în care Regatul Unit a reacționat la cererile franceze care încercau să obțină ca produsele de pasăre de proveniență franceză să fie din nou admise în Marea Britanie după îndeplinirea de către Republica Franceză a celor trei condiții impuse de Guvernul Regatului Unit, și anume acelea ca țara de export să fie total neafectată de boala Newcastle, să interzică vaccinarea și să aplice măsuri de sacrificare obligatorie în cazul apariției bolii. Prin refuzul importurilor franceze pe motiv că Franța nu și-a închis frontierele la importul de păsări provenite din țări terțe unde vaccinul era încă utilizat, Regatul Unit, practic, a adăugat o a patra condiție celorlalte trei pe care le anunțase anterior în scrisoarea sa către Comisie din 27 august 1981 și despre care, de altfel, a declarat în memoriul său în apărare în cauza de față că sunt singurele condiții aplicabile.

40 Toate aceste elemente de fapt demonstrează, în mod suficient, că măsurile din 1981 constituie o restricție deghizată la importul de produse de pasăre care provin din alte state membre, în special, din Franța, cu excepția cazului în care se poate demonstra că, din motive care țin de protecția sănătății animalelor, Regatul Unit nu avea o altă alegere decât aplicarea unor măsuri stricte care sunt relevante în această cauză și că, în consecință, metodele prevăzute prin măsurile din 1981 pentru a atinge un înalt nivel de sănătate a animalelor pe care Guvernul Regatului Unit l-a avut în vedere atunci când a modificat politica sa cu privire la boala Newcastle, nu erau mai restrictive decât ceea ce era necesar pentru protecția sănătății șeptelului aviar în Marea Britanie.

41 Din informațiile prezentate Curții în timpul procedurii rezultă că există metode mai puțin restrictive pentru a ajunge la același rezultat. Astfel, modul următor în care autoritățile daneze tratează importul de produse de pasăre provenite din alte state membre, inclusiv din cele în care boala Newcastle s-a manifestat recent, arată că este posibil să se mențină unui nivel foarte ridicat de imunitate la boala Newcastle fără blocarea completă a importurilor din țări în care vaccinul mai este utilizat.

42 Regatul Unit susține că situația din Marea Britanie se caracterizează prin importuri de pasăre atât de masive încât riscurile pentru sănătatea animală create de aceste importuri nu se compară cu cele ale unor țări precum Danemarca, unde importurile de pasăre sunt modeste.

43 Acest argument nu este convingător. Într-o situație similară celei care există în prezent în Marea Britanie, singurul risc de contaminare a șeptelului național prin produse de pasăre importate constă în posibilitatea ca anumite păsări sacrificate, care provin, în mod normal, din crescătorii în care nu s-a practicat vaccinarea, să fi fost vaccinate și apoi, eventual, contaminate cu un virus sălbatic transmis, într-un mod sau altul, unui șeptel viu. Mai mult, nu există nici o indicație precisă că apariția virusului sălbatic s-a confirmat, în ultimii ani, în statele membre care sunt exportatoarele principale de păsări, cum ar fi Franța și Țările de Jos.

44 Regatul Unit insistă asupra consecințelor foarte grave în cazul în care riscul de contaminare se materializează, dar recunoaște că eventualitatea unei astfel de contaminări este mică, chiar dacă aceasta nu este pur ipotetică. Curtea consideră că, în situația actuală nu numai din Marea Britanie, ci din toată Comunitatea, și, în special, din statele membre care sunt exportatorii principali de produse de pasăre, riscul unei infecții prin produse de pasăre importate este atât de aleatoriu încât nu se poate justifica o interdicție totală a importurilor provenite din state membre care permit vaccinarea.

45 Din aceste considerații rezultă că, prin aplicarea de măsuri care au drept efect împiedicarea importurilor de produse de pasăre proaspete și refrigerate, inclusiv ouăle nedestinate incubăției și produsele din ouă altele decât cele care au suportat un tratament termic în Anglia, în Țara Galilor și în Scoția, care provin dintr-un alt stat membru decât Irlanda și Danemarca, Regatul Unit nu a respectat obligațiile care îi revin în temeiul tratatului.

46 În consecință, în temeiul articolului 171 din tratat, Regatului Unit îi revine sarcina să adopte toate măsurile pe care le presupune punerea în aplicare a acestei hotărâri. În acest context, Curtea ia act de declarația Comisiei conform căreia această instituție își propune să ia contact cu autoritățile britanice cu scopul de a permite, fără întârziere, restabilirea schimburilor comerciale care au fost întrerupte de măsurile din 1981, în același timp salvând sănătatea animalelor, în conformitate cu dispozițiile tratatului.

V — Celelalte puncte în litigiu

47 În afara măsurilor din 1981, prezenta acțiune mai ridică alte două puncte: în primul rând, interdicția de a importa produse de pasăre în Irlanda de Nord provenite din alte state membre, cu excepția Irlandei și Danemarcei; în al doilea rând, legislația Regatului Unit care a fost la baza măsurilor luate în ceea ce privește atât Marea Britanie, cât și Irlanda de Nord, în măsura în care implică un regim de licențe de import. Conform Comisiei, acest ultim punct poate fi de natură să influențeze aprecierea măsurilor adoptate cu privire la importul în Anglia, în Țara Galilor și în Scoția, de produse din ouă care au suportat un tratament termic.

48 Asupra primului punct, Curtea dă curs cererii formulate de guvernul irlandez. Aceasta nu hotărăște în privința acestei întrebări decât după audierea în cauza 74/82, Comisia/Irlanda, care ridică, în esență, aceleași probleme.

49 Asupra celui de-al doilea punct, Curtea nu consideră că deține suficiente informații pentru a emite o decizie. Prin renunțarea la dreptul său de a depune o replică în cursul procedurii scrise și prin concentrarea atenției sale, în timpul procedurii orale, în mod predominant asupra măsurilor din 1981, Comisia nu a dezvoltat pe deplin argumentele sale în ceea ce privește compatibilitatea unui regim de licențe de import cu articolele 30 și 36 din tratat.

50 În special, Comisia nu și-a elaborat punctul de vedere referitor la susținerile Regatului Unit, conform cărora directivele comunitare au aprobat un regim de licențe de import în legătură cu alte boli ale animalelor precum boala Newcastle, nici cu privire la argumentul Irlandei conform căruia tratatul nu interzice în mod general orice regim de licențe de import instituit din motive de sănătate a animalelor, fiind necesar să se analizeze dezavantajele unui astfel de regim în raport cu riscurile pentru sănătatea șeptelului viu care rezultă din importuri de produse din animale.

51 Pentru toate aceste motive, interesul unei bune administrări a justiției presupune ca, într-un termen stabilit de președintele Curții, Comisia să aibă posibilitatea de a-și depune replica cu privire la punctele care sunt încă în litigiu, pentru ca pârâta să poată răspunde la această replică și ca intervenenții să aibă posibilitatea să-și prezinte observațiile pe care le consideră corespunzătoare.

52 Situația în care Curtea nu ia încă o decizie, în prezent, referitor la cererea Comisiei în ceea ce privește regimul de licențe de import nu implică faptul că un astfel de regim se poate utiliza într-un mod care să creeze restricții în cadrul schimburilor, în esență, similare celor care rezultă din măsurile din 1981.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

1) Declară că, prin aplicarea măsurilor care aveau ca efect împiedicarea importurilor de produse de pasăre proaspete și refrigerate, inclusiv a ouălor (nedestinate incubației) și a produselor din ouă altele decât cele care au suportat un tratament termic în Anglia, în Țara Galilor și în Scoția, provenite dintr-un alt stat membru decât Irlanda și Danemarca, Regatul Unit nu a respectat obligațiile care îi revin în temeiul tratatului;

2) Amână decizia privind celelalte puncte în litigiu în cauză și solicită Comisiei să depună punctul de vedere cu privire la acestea, într-un termen stabilit de președintele Curții;

3) Amână pronunțarea cu privire la cheltuielile de judecată

	Mertens de Wilmars	Bosco	Touffait	
Due	Pescatore	Mackenzie Stuart	O'Keeffe	
	Koopmans	Everling	Chloros	Grévisse

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 15 iulie 1982.

Pentru grefier
J. A. Pompe
Grefier adjunct

Președinte
J. Mertens de Wilmars